

ΕΤΟΣ 50όν

5 Μαΐου 2002

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 18 (2553)

ΤΟ ΦΩΣ ΤΟ ΑΛΗΘΙΝΟ

«Καί ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων»

Σήμερα είναι η ημέρα του Πάσχα. Το φῶς τῆς Ἀναστάσεως καταυγάζει ὅλο τὸν κόσμο. Τὰ οὐράνια, τὰ ἐπίγεια καὶ τὰ καταθόνια «νῦν πάντα πεπληρωταὶ φωτός», ὅπως χαρακτηριστικά λέγει ἕνας ὕμνος τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς. Τό Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα εἶναι ἀπό τὸ πρῶτο κεφάλαιο τοῦ βιβλίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ. Στό προοίμιο αὐτοῦ τοῦ Εὐαγγελίου ὁ Κύριος χαρακτηρίζεται «φῶς τῶν ἀνθρώπων».

Ὁ Χριστός εἶναι φῶς

Ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας λέγει πῶς ὁ Χριστός εἶναι «οὐσιωδῶς φῶς». Εἶναι ὁ φυσικός Υἱός τοῦ ἀναρχοῦ Πατέρα. Ἔχει τὴν ἴδια οὐσία μέ τόν Πατέρα Του. Ὅ,τι ἔχει ὁ Πατέρας, ἔχει καὶ ὁ Υἱός. Εἶναι φῶς ὁ Πατέρας, φῶς καὶ ὁ Υἱός. Βέβαια ἡ λέξη φῶς δέν ἀναφέρεται στήν οὐσία τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ στίς ἐνέργειές Του. Οἱ ἐνέργειες τοῦ Πατέρα, τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι φῶς καὶ ἐπειδή αὐτές οἱ ἐνέργειες ἐκπορεύονται ἀπό τὴν οὐσία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, αὐτές λέγονται ὅλες οἱ χάριτες, οὐσιώδεις ἐνέργειες. Τό φῶς τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀναηλιώτος καρπός τῆς οὐσίας Του. Αὐτό τὸ φῶς χαρίζει καὶ στοὺς Ἁγίους, μέ τὴ διαφορά πῶς οἱ Ἅγιοι εἶναι φωτειδεῖς κατὰ χάρη. Ὅ,τι εἶναι φυσικό στό Χριστό, εἶναι στοὺς Ἁγίους κατὰ χάρη. Οἱ Ἅγιοι εἶναι φῶτα ἐτερόφωτα, πού λαμβάνουν τὸ φῶς τους ἀπό τόν ἥλιο Χριστό.

Πῶς μᾶς φωτίζει ὁ Χριστός;

Ὁ ἅγιος Θεοφύλακτος δείχνει τοὺς τρόπους μέ τοὺς ὁποίους μᾶς φωτίζει ὁ Κύριος. Ἕνας τρόπος εἶναι ὁ φυσικός νόμος πού ἔχει βάλῃ μεῖσα μας. Τό λογικό, ἡ δύναμη νά ἀναγνωρίζουμε τὸ καλὸ ἀπό τὸ κακό, ἡ δυνατότητα νά διακρίνουμε τὰ κτίσματα ἀπό τὸν Κτίστη, ἡ ἐπιλογή τῶν ἀγαθῶν κ.ἄ. ὑπάρχουν μεῖσα στήν ἀνθρώπινη φύση ὡς δυνατότητες.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ίωάν. α΄ 1–17)

Ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης. Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρός· πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγε λέγων· Οὗτος ἦν ὃν εἶπον· Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἔμπροσθέν μου γέγονεν· ὅτι πρῶτός μου ἦν. Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος. Ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη· ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

Ἐπίσης ἀλλος τρόπος εἶναι τὰ χαρίσματα τοῦ Θεοῦ μέσα μας. Ἐχει κοσμήσει τὴν ψυχὴν μέ χαρίσματα τὰ ὁποῖα, ὅταν καλλιεργηθοῦν, μποροῦν νὰ μᾶς ὀδηγήσουν σὲ πιὸ καλὴν πνευματικὴν κατάσταση. Εἴμαστε εἰκόνες τοῦ Θεοῦ πού, ὅταν καλλιεργηθοῦμε πνευματικά, θὰ φτάσουμε σὸ καθ' ὁμοίωση, δηλαδή θὰ γίνουμε μικροὶ θεοὶ κατὰ χάριν. Ἐνας Ἅγιος γράφει πὼς ὀφείλομε νὰ κάνουμε τίς ἀρετές χαρίσματα.

Ἄλλος τρόπος εἶναι νὰ δοῦμε τὸ Θεὸ ὡς φῶς, ὅπως ἀκριβῶς τὸν εἶδαν οἱ μαθητὲς σὸ ὄρος Θαβώρ, ὁ Μωυσεὺς σὸ ὄρος Σινᾶ, ὁ Παῦλος στὴν Δαμασκό, οἱ Ἅγιοι σὲ πάρα πολλὰς θεοφάνειες. Ὁ Ἰωάννης τὸ λέγει καθαρὰ· «...ὀψόμεθα αὐτὸν καθὼς ἐστίν» (Α΄ Ἰωάν. 3,2). Ὁ Παράδεισος δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά ἡ θέα τοῦ Θεοῦ, δηλαδή τῶν ἄκτιστων ἐνεργειῶν τοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου. Ὁ τρόπος αὐτός γιὰ νὰ δοῦμε τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, ἀπαιτεῖ ἀνθρώπινη προσπάθεια καὶ χάριν Θεοῦ. Κατὰ κανόνα ἡ θέα αὐτὴ τοῦ φωτός γίνεται μέσα στὴν προσευχὴ.

Ἄλλος τρόπος νὰ δοῦμε τὸ φῶς τοῦ Κυρίου μας εἶναι ἡ ἀνάγνωση τῶν Ἁγίων Γραφῶν. Πίσω ἀπὸ τὰ νοήματα τοῦ Εὐαγγελίου κρύβεται ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Τέλος μποροῦμε νὰ νοιώσουμε τὸ φῶς τοῦ Κυρίου μέσα σὸ θεϊότατο μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, πού εἶναι «τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν».

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Ἐν ἀρχῇ ὑπῆρχε ὁ Λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦταν πρὸς τὸν Θεό καὶ Θεὸς ἦταν ὁ Λόγος. Αὐτὸς ὑπῆρχε ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεό. Ὅλα ἔγιναν δι' αὐτοῦ καὶ χωρὶς αὐτὸν τίποτε δὲν ἔγινε ἀπὸ ὅσα ἔχουν γίνοι. Μέσα σ' αὐτὸν ὑπῆρχε ζωὴ καὶ ἡ ζωὴ ἦταν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὸ φῶς φωτίζει στὸ σκοτάδι, ἀλλὰ τὸ σκοτάδι δὲν τὸ κατανίκησε. Παρουσιάστηκε κάποιος ἄνθρωπος, ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὸν Θεό, τοῦ ὁποῦ τοῦ ὄνομα ἦταν Ἰωάννης. Αὐτὸς ἦλθε χάριν μαρτυρίας, νὰ μαρτυρήσει γιὰ τὸ φῶς, γιὰ νὰ πιστέψουν ὅλοι δι' αὐτοῦ. Δὲν ἦταν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλὰ ἦλθε νὰ μαρτυρήσει γιὰ τὸ φῶς. Τὸ φῶς τὸ ἀληθινό, τὸ ὁποῖο φωτίζει κάθε ἄνθρωπο πού ἔρχεται στὸν κόσμο. Στὸν κόσμο ἦταν καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἔγινε, ἀλλὰ ὁ κόσμος δὲν τὸν ἀναγνώρισε. Στους δικούς του ἦλθε, ἀλλὰ οἱ δικοὶ του δὲν τὸν δέχτηκαν. Σέ ὅσους ὅμως τὸν δέχτηκαν, ἔδωσε ἐξουσία νὰ γίνουν παιδιά τοῦ Θεοῦ, σ' ἐκείνους δηλαδὴ πού πιστεύουν στὸ ὄνομά του, οἱ ὁποῖοι οὔτε ἀπὸ αἷματα οὔτε ἀπὸ τὸ θέλημα σαρκὸς οὔτε ἀπὸ τὸ θέλημα ἀνδρὸς ἀλλὰ ἀπὸ τὸν Θεό γεννηθήκανε. Καὶ ὁ Λόγος σαρκώθηκε καὶ ἔμεινε μεταξύ μας καὶ εἶδαμε τὴ δόξα του, μία δόξα πού ἔχει ἕνας μονογενῆς Υἱὸς ἀπὸ τὸν Πατέρα, γεμάτος χάρη καὶ ἀλήθεια. Ὁ Ἰωάννης μαρτυρεῖ γι' αὐτὸν καὶ φώναζε: «Αὐτὸς εἶναι γιὰ τὸν ὁποῖον εἶπα, “Ἐκεῖνος, πού ἔρχεται ὕστερα ἀπὸ ἐμένα, εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ ἐμένα, διότι ὑπῆρχε πρὶν ἀπὸ ἐμένα”». Καὶ ἀπὸ τὸν πλοῦτο του πήραμε ὅλοι ἐμεῖς καὶ τὴ μία χάρη κατόπιν τῆς ἀλήθειας· διότι ὁ νόμος δόθηκε μέ τὸν Μωυσῆ· ἡ χάρη καὶ ἡ ἀλήθεια ἦλθαν μέ τὸν Ἰησοῦ Χριστό.

Ἡ ἀναζήτησις τοῦ ἁγίου Φωτός

Μόνον οἱ τυφλοὶ πνευματικὰ δὲν μποροῦν νὰ δοῦν τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ σωθοῦν. Ἡ προαίρεσις τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶναι πάντοτε θετικὴ στὸ κάλεσμα τοῦ Θεοῦ. Οἱ περισσότεροι ἀποκρούουν τὴν πρόσκλησις τῆς σωτηρίας πού τοὺς ἀπευθύνει ὁ Κύριος. Πολλοὶ προτιμοῦν νὰ ἐθελουσιφεθοῦν μέσα στὴν ἀμαρτία καὶ στὰ πάθη τους. Τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, δηλαδὴ ἡ χάρη Του, σπορπίζεται παντοῦ. Δὲν ἀποστρέφεται κανέναν. Οὔτε ἡ ἡλικία οὔτε τὸ γένος οὔτε ἡ μόρφωσις οὔτε τὰ ὑλικά ἀγαθὰ εἶναι ἱκανοὶ παράγοντες νὰ μᾶς στερήσουν τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Κύριος εἶναι τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων καὶ καλεῖ ὅλους μας μέ τὴν ἴδια τιμὴ. Ὅσοι ἀποστρέφονται τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Χριστοῦ, αὐτοὶ δὲν συγκαταριθμοῦνται μεταξύ τῶν Δικαίων.

Ἄδελφοί μου,

Ἄφοῦ ἀπὸ τὸ Θεό πήραμε ὡς δῶρο τὴ δυνατότητα νὰ Τὸν γνωρίσουμε, γιὰ νὰ φανοῦμε ἀνάξιοι τῆς δωρεᾶς αὐτῆς; Ἄς βιώσουμε τὸ Θεό ὡς φῶς γιὰ νὰ μὴν Τὸν ζήσουμε σάν φωτιά. Ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς διακήρυξε πῶς εἶναι τὸ φῶς καὶ ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων· «Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλὰ ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς» (Ἰωάν. 8, 12).

Ἄρχιμ. Ἰ.Δ.Φ.

5 Μαΐου 2002: ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ

Τὴν ζωηφόρον Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
εὐορτάζομεν. Εἰρήνης μεγαλομάρτ. († β΄ αι.), Εὐθυμίου Μαδύτου τοῦ θαυματουργοῦ.

Ἦχος: α΄ – Ἐωθινόν: – Ἀπόστολος: Πράξ. α΄ 1-9 – Εὐαγγέλιον: Ἰωάν. α΄ 1-17.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 12 Μαΐου, τοῦ Θωμᾶ (Ἀντίπασχα).

Ἀπόστολος: Πράξ. ε΄ 12-20 – Εὐαγγέλιον: Ἰωάν. κ΄ 19-31.

Λειτουργικά στιγμιότυπα (11)

ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΛΑΟΣ (β΄)

*«Υπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...
παντός τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ»*

Κάποιοι, χωρίς νά τό καταλαβαίνουν, υἰοθετοῦν τρόπους καί μεθόδους ξένες πρὸς τὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, μέ τίς ὁποῖες φθείρεται τό κῦρος τοῦ ἱεροῦ κλήρου καί σπάζει ἡ ἐνότητα στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Δέν θέλομε νά ποῦμε περισσότερα, γιατί ὁ λόγος θά μᾶς πῆγαινε ἀλλοῦ. Ἀρκετό εἶναι νά ἐπαναλάβωμε αὐτό πού ἔχομε ξαναπεῖ, ὅτι ἡ τάξη τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τάξη θεϊκή.

Καί οἱ Ἀπόστολοι καί οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας εἶπαν γιά τὴν ἐκκλησιαστική τάξη, καί νά μή γεννιέται τώρα σ' ἐμᾶς ἀμφιβολία γιά τό ποιά εἶναι ἡ θέση τοῦ κλήρου καί τοῦ λαοῦ στήν Ἐκκλησία καί γιά τό τί εἶναι ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας καί γιά τό ποιά εἶναι ἡ θέση τοῦ ἐπισκόπου μέσα στόν ἱερό κλῆρο καί τό λαό. Ὁ ἐπίσκοπος δέν εἶναι πρῶτα ὁ διοικητής τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά ὁ διδάσκαλος κι ὁ ἱερέας, ἐκεῖνος δηλαδή πού στήν ἐκκλησιαστική σύναξη κηρύττει τό θεῖο λόγο καί τελεῖ τὴν Εὐχαριστία. Ὁ ἐπίσκοπος μεταβιβάζει τὴν ἱερωσύνη στους πρεσβυτέρους καί τούς διακόνους καί τούς δίνει τὴν ἐξουσία νά κηρύττουν κι αὐτοὶ τό λόγο καί νά τελοῦν τὴ θεία Λειτουργία καί τὰ ἄλλα μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Σέ κάθε ἐκκλησιαστική σύναξη εἶναι ζωντανή ἡ παρουσία τοῦ ἐπισκόπου, γι' αὐτό κάθε φορά μνημονεύεται τό ὄνομά του. Ὁ κάθε ἱερέας τελεῖ τὴ θεία Λειτουργία καί τὰ ἄλλα μυστήρια «ἐξ ὀνόματος» τοῦ ἐπισκόπου, πού ἔτσι εἶναι παρῶν στό ἔργο τοῦ λειτουργοῦ ἱερέα καί στή συνείδηση τοῦ λαοῦ. Ἀλλιῶς δέν ἔχομε Ἐκκλησία, καί δέν ἔχομε Εὐχαριστία, χωρίς ἐπίσκοπο καί χωρίς ἱερωσύνη.

† Σ. Κ. Δ.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΠΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κύρηγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», σὺν Ἱ. Ναῶ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, σὺν ὁποῖα περιποιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὀμιλεῖ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰαοῦ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἀρχιμ. Ἀγαθάγγελος Χαραμυίδης. Σύναξη, τηλ. 010.723.9417. Διεκπεραίωση, τηλ. 010.722.8008. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μέσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>
